

NOTA VAN TOELICHTING

1. Doel

Het kabinet heeft besloten een pakket koopkrachtmaatregelen te treffen om de koopkracht van kwetsbare groepen in 2022 te repareren¹. Zonder maatregelen zouden huishoudens met kinderen er volgend jaar in doorsnee minder in koopkracht op vooruit gaan dan huishoudens zonder kinderen. In de ogen van het kabinet was deze koopkrachtontwikkeling onvoldoende evenwichtig. Onderdeel van het pakket koopkrachtmaatregelen is een verhoging van het maximumbedrag van het kindgebonden budget per kind met ingang van 1 januari 2022 vanaf het tweede kind met € 70,- per jaar.

2. Nagestreefde doeltreffendheid en doelmatigheid

Met het toekennen van kindgebonden budget ontvangen ouders een inkomensafhankelijke financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderen. Het totale bedrag aan kindgebonden budget dat een huishouden ontvangt, hangt af van het aantal en de leeftijd van de kinderen, het huishoudtype, de hoogte van het inkomen en het eventueel aanwezig vermogen. Het maximumbedrag voor het eerste kind is het hoogst. Vanaf het tweede kind neemt het maximumbedrag per extra kind af. Vanaf drie kinderen en meer ontvangen ouders voor elke extra kind een gelijk, maar lager maximumbedrag dan voor het tweede kind.

Uit de doorlichting van artikel 10 van de SZW-begroting Tegemoetkoming ouders² en de analyse naar de kostendekkendheid en armoederisico³ is gebleken dat grotere gezinnen vaker in armoede verkeren dan huishoudens met minder kinderen. Het CPB/SCP stelde in het rapport Kansrijk Armoedebeleid⁴ dat het verder ophogen van kindbedragen bijdraagt aan de bestrijding van armoede. Vorig jaar zijn daarom de bedragen per kind vanaf het derde kind meer in lijn gebracht met het bedrag voor het tweede kind. Met het onderhavige besluit, dat de bedragen per kind vanaf het tweede kind verhoogt, wordt hierbij aangesloten. Zo wordt, vanuit de wens voor een evenwichtig koopkrachtbeeld, voorkomen dat huishoudens met kinderen in koopkrachtontwikkeling achterop raken. Omdat het kindgebonden budget inkomensafhankelijk is, komen de middelen terecht bij de huishoudens die dit het hardst nodig hebben. Dit draagt bij aan een doelmatige besteding van middelen.

3. Voorgestelde regeling – ingezette beleidsinstrument

Het kabinet verhoogt, als onderdeel van de maatregelen uit de augustusbesluitvorming 2021, de maximumbedragen van het kindgebonden budget waarop ouders aanspraak kunnen maken vanaf het tweede kind beleidsmatig met € 70,- per jaar met ingang van 1 januari 2022.

Door het inkomensafhankelijke karakter van het kindgebonden budget komt deze maatregel specifiek ten goede aan gezinnen met een laag of middeninkomen, mits zij voldoen aan de voorwaarden voor het kindgebonden budget (vermogen, leeftijd kind).

1 **XX**

² Kamerstukken II, 2019/20, 30 982, nr. 46.

³ Kamerstukken II, 2019/20, 30 982 nr. 52.

⁴ Kansrijk armoedebeleid van het Centraal Planbureau en het Sociaal en Cultureel Planbureau (juni 2020).

De verhoging van de maximumbedragen in het kindgebonden budget vanaf het tweede kind vindt plaats nadat de bedragen van het kindgebonden budget uit 2021 geïndexeerd zijn met de tabelcorrectiefactor (tcf) die voor 2022 1,3% bedraagt (zie onderstaande tabel).⁵ Indexatie gebeurt jaarlijks, op basis van artikel 3, eerste lid, van de Wet op het kindgebonden budget. Van deze indexatie is door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid mededeling gedaan in de Staatscourant.⁶

Tabel 1. Maximumbedragen kindgebonden budget per kind (in euro per jaar)

Kind	Bedrag 2021 (1)	Na indexatie met tcf 2022 (2)	Intensivering (3)	Bedrag 2022 (4) = (2) + (3)
1	1.204	1.220	0	1.220
2	1.022	1.036	70	1.106
3	919	931	70	1.001
4 en meer	919	931	70	1.001

Voor ouders met aanspraak op het kindgebonden budget levert dit dan de volgende totaalbedragen op:

Tabel 2. Maximumbedragen kindgebonden budget in totaal indien alle kinderen jonger dan 12 jaar (in euro per jaar)

Aantal kinderen onder 12 jaar	Bedrag 2021	Bedrag 2022
1	1.204	1.220
2	2.226	2.326
3	3.145	3.327
4 en meer	3.145 + 919 per kind voor vierde en verdere kinderen	3.327 + 1.001 per kind voor vierde en verdere kinderen

Begunstigden

Gezinnen met twee of meer minderjarige kinderen profiteren van deze maatregel doordat zij een hogere toeslag ontvangen. Daarnaast hebben zo'n 10.000 huishoudens voor het eerst (of opnieuw) recht op kindgebonden budget omdat door een verhoging van het maximumbedrag van het kindgebonden budget vanaf het tweede kind het afbouwtraject voor die gezinnen langer wordt.

4. Inkomenseffecten

Gezinnen met twee of meer kinderen, circa 550 duizend huishoudens, ervaren een positief inkomenseffect door deze maatregel. De effecten van deze verhoging van de maximumbedragen zijn zichtbaar in tabel 3, waarin enkel ontvangers van het kindgebonden budget met een minimaal 2 minderjarige kinderen zijn meegenomen. Daaruit valt af te lezen dat gezinnen met een lager inkomen een groter positief inkomenseffect ervaren. Voor de totale groep huishoudens met minimaal 2 kinderen en kindgebonden budget is het mediane inkomenseffect 0,2%.

Tabel 3: Inkomenseffecten voor WKB-ontvangers met minimaal 2 minderjarige kinderen

⁵ Dit volgt uit artikel 3, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget.

⁶ Bij het opstellen van dit ontwerpbesluit is deze bekendmaking nog niet gepubliceerd; na publicatie zal hier de vindplaats van deze bekendmaking worden opgenomen.

Inkomensgroep	Inkomenseffect ontvangers kindgebonden budget met minimaal 2 minderjarige kinderen	Aantal gezinnen (dzd)
1 ^e (<=112% WML)	0,3%	80
2e (112-179% WML)	0,2%	68
3e (179-274% WML)	0,2%	140
4e (274-405% WML)	0,1%	206
5e (>405% WML)	0,1%	54
Inkomensbron		
Werkenden	0,2%	487
Uitkeringsgerechtigden	0,3%	59
Gepensioneerden	-	-
Huishoudtype		
Tweeverdieners	0,1%	931
Alleenstaanden	0,2%	105
Alleenverdieners	0,2%	52
Kinderen		
Huishoudens met kinderen	0,2%	547
Huishoudens zonder kinderen	-	-
Alle WKB-ontvangers met minimaal 2 minderjarige kinderen	0,2%	547

5. Financiële gevolgen voor het Rijk

De kosten van de verhoging van het maximumbedrag in het kindgebonden budget vanaf het tweede kind per 2022 bedragen circa € 55 miljoen op jaarbasis. Deze kosten zijn in de augustusbesluitvorming ingepast in de Rijksbegroting.

6. Caribisch Nederland

De extra investeringen die deze kabinetsperiode hebben plaatsgevonden in het kindgebonden budget en de kinderbijslag hebben ook geleid tot verhoging van de kinderbijslag⁷ in Caribisch Nederland. Gezien de huidige voorgestelde verhoging van het kindgebonden budget plaatsvindt bij een gelijktijdige (grotere) niet-indexatie van de kinderbijslag, is in dit geval geen spraken van intensivering van de kindregelingen. De verhoging van de maximumbedragen in het kindgebonden budget vanaf het tweede kind werken daarom niet door in de kinderbijslagvoorziening BES.

7. Regeldrukeffecten

⁷ Bonaire, St. Eustatius en Saba kennen een kinderbijslagvoorziening die ouders en verzorgers voorziet van een tegemoetkoming voor de kosten van opvoeding en verzorging van kinderen die nog geen 18 jaar zijn. Het kindgebonden budget is niet van toepassing in CN en er is geen voornemen om dit in te voeren.

Er worden geen extra administratieve lasten voorzien als gevolg van de wijzigingen. Het Adviescollege toetsing regeldruk, dat heeft geadviseerd over de regeldrukeffecten van het voorstel, kan zich ten aanzien van het besluit **PM**.

8. Toetsing en consultatie

Dit voorstel is tot stand gekomen na verwerking van de inbreng van de Belastingdienst/Toeslagen en de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Belastingdienst/Toeslagen

Toeslagen geeft uitvoering aan de wet op het kindgebonden budget. Toeslagen geeft aan dat het voorstel **PM** is. De beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2022 is voor de Belastingdienst **PM**.

SVB

Het recht op en de hoogte van het kindgebonden budget is voor de SVB van belang in geval er samenloop met een buitenlandse gezinsuitkering van dezelfde aard aan de orde is. De SVB voert in dat geval de anticumulatiebepalingen uit verordening (EG) nr. 883/2004 uit waarbij de SVB na anticumulatie het kindgebonden budget, naast de kinderbijslag, uitbetaalt.

De SVB acht het voorstel **PM**. De beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2022 is voor de SVB **PM**.

Internetconsultatie

Het onderhavige voorstel is twee weken opengesteld voor internetconsultatie. De consultatie heeft geleid tot een **X tal** reacties.

9. Evaluatie

Het beleid gericht op de tegemoetkoming van ouders wordt periodiek geëvalueerd. De laatste evaluatie vond plaats in 2018.⁸ De verhoging van het maximumbedrag vanaf het tweede kind zal onderdeel uitmaken van een volgende evaluatie. Daarbij zal de vraag naar de doeltreffendheid en doelmatigheid aan de orde komen.

10. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2022 en zal naar verwachting medio november worden gepubliceerd in het Staatsblad. Daarmee wordt voldaan aan het kabinetsbeleid voor vaste verandermomenten voor regelgeving, zoals vastgelegd in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Dat beleid houdt in dat een algemene maatregel van bestuur in werking treedt op 1 januari of 1 juni. Aan het kabinetsbeleid voor de minimuminvoeringstermijn van regelgeving wordt niet voldaan. De reden hiervan is dat de regering recentelijk heeft besloten deze maatregel te nemen en het onwenselijk wordt geacht als de beoogde verhoging van de bedragen niet per 1 januari a.s. kan worden ingevoerd. Het aanpassen van wet- en regelgeving vergt een zorgvuldig proces dat enige tijd duurt.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

⁸ Kamerstukken II, 2019/20, 30 982, nr. 46.

A.D Wiersma

CONCEPT